



۸۰۰ هکتار کشتزار هنگ در تخار ایجاد شد



در این شماره بخوانید:



کارکردها
و برنامه های
ریاست تحقیقات...



صدهزار نهال پسته
در بادغیس
تولید شد



پکتیا
او غوره کرنیز توکي
یې وېږنئ



گذرگاه
در یک سال
یک و نیم میلیون..

نگرهار د شاتو د تولید په برخه کې تر ټولو مخکښ ولایت



په دې ولایت کې د شاتو مچيو لرونکي وايي، چې د شاتو مچۍ په کم وخت کې تولید پيلوي او دغه راز د شاتو د مچيو ساتل د اقتصاد له پلوه د ارزښت وړ گڼل کېږي، ځکه د شاتو مچيو په روزلو سره د زیات شمېر کسانو په ژوند کې مثبت بدلون راغلی دی.

هلمند کې د پستي نوي بڼونه جوړېږي

نيالگيو پيوند، د ځمکې ډيزاين او نقشې او همداراز د پستي بڼونو جوړولو اړوند اړينې لارې چارې په عملي او نظري ډول وښودل شول.

په هلمند کې د پستي نوي بڼونه په داسې حال کې جوړېږي، چې تر دې وړاندې هم د هلمند د کرنې رياست له خوا په دې ولايت کې د پستي ۳۱۴ جريبه بڼونه جوړ شوي و، چې د دغو بڼونو ښې پايلې نور کروندگر هم وهڅول، چې په خپلو ځمکو کې د پستي بڼونه جوړ کړي.

تنو بڼوالو او ځمکوالو ته د پستي بڼونو جوړولو په پار د نقشې او ډيزاين په برخه کې روزنيز پروگرام په لاره اچول شوې وه.

گډون والو ته په دې پروگرام کې د پستي



د هلمند د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ رياست وايي، ټاکل شوې چې د کرنې وزارت د بڼوالۍ او مالدارۍ ملي برنامه «NHLP» او د «مرسي کور» بديل معيشت پروگرام له لارې ځمکوالو او بڼوالو ته د پستي لسگونه جريبه بڼونه جوړ شي.

د هلمند د کرنې رييس زلمی الکو وايي، چې په همدې موخه د کرنې رياست له خوا د مرسي کور بديل معيشت پروگرام په همکارۍ د نهرسراج ولسوالۍ ۵۰

ننګرهار کې دنيا لگيو اېښودو کمپاين پيل شو

۲۰۱ زره او ۶۱۸ نيا لگي يې د ننگرهار د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ رياست په قوريو کې توليد شوي، چې د طرز العمل او لايحې مطابق به يې دولتي ځايونو، عامه المنفعه سيمو، ښوونځيو او مدرسو ته د قيد او جمع نه وروسته د گډ پلاوي په شتون کې ووېشل شي.

نوموړي ډاډ څرگند کړ چې د نيا لگيو تر وېشلو وروسته د ساتنې په موخه د ولايت مقام په مشرۍ د چاپېريال ساتنې او شاروالي ادارو سره په گډه ځانگړي ميکانيزم جوړ کړي ترڅو په سمه توگه د نيا لگيو ساتنه وشي.



۳۵۰ زینتي نيا لگي، چې ټول يې «دوه ميليونه او ۶۰۶» نيا لگي کيږي روزل شوي دي.

د ښاغلي بهسودي په خبره له دې ډلې

د ننگرهار د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ رياست وايي، چې په دې ولايت کې د نيا لگيو اېښودو کمپاين پيل شوی دی، چې په ترڅ کې به يې ددې ولايت په بېلابېلو سيمو کې څه باندې دوه ميليونه مټر او غير مټر نيا لگي کيښودل شي.

د ننگرهار د کرنې رياست سرپرست ډاکټر محمد ضمير بهسودي وايي، چې سړ د ننگرهار د کرنې رياست، کانال کرنيز شرکت، د نيا لگيو روزنې ټولنې او ازادو قوربه لرونکو له خوا ۴۱۵ زره او ۳۲۵ مېوه لرونکي، يو ميليون او ۲۷۴ زره او ۹۳۴ بې مېوې نيا لگي، ۳۱۰ زره

برای شماری از مالداران نیمروز وسایل مالدارۍ توزیع شد

۷۲ کلکین چوبی برای طویله‌ها، ۷۲ پایپ هواکش، محلول‌پاش‌های بیست لیتری و هژده قالب برای تهیه مواد خوراکی حیوانی می‌شود. این مواد به گروپ‌های مالدارۍ در ولسوالی‌های کنگ و چخانسور توزیع شده است.



رياست زراعت، آبياري و مالدارۍ ولايت نیمروز، از طريق برنامه‌ی ملی باغداری و مالدارۍ وزارت زراعت، برای شماری از گروپ‌های مالدارۍ مقداری خوراکه حیوانی و وسایل مورد نیاز مالدارۍ توزیع کرد. این مواد شامل ۱۵۰ بسته کنجاره،

به ۱۰ باغدار پیش قدم در کاپیسا، وسایل باغداری توزیع شد

همایون حبیب رییس اداره زراعت کاپیسا، در مراسم توزیع این بسته‌ها، گفت که استفاده‌ی درست از این وسایل می‌تواند در رشد و انکشاف باغداری موثر باشد. او تاکید کرد که ریاست زراعت تلاش دارد تا خدمات بیشتر و بهتری برای دهقانان، باغداران و مالداران ارایه کند.



رياست زراعت، آبياري و مالدارۍ ولايت کاپیسا، به ۱۰ تن از باغداران پیش قدم در این ولايت، بسته‌های وسایل باغداری توزیع کرد. این بسته‌ها شامل قیچی کلان، قیچی خرد، محلول پاش، پودر پاش، اره شاخه‌بری، سید جمع‌آوری میوه، چاقوی پیوند، لباس محافظتی، دستکش، ماکس و موزه می‌شوند.

لغمان کې پریو شمېر بڼوالو د بڼوالۍ اړونده توکي ووېشل شوي



بزرگران مشروع کرکېلي ته مخه کړي. له دغو توکو څخه برخمن شوي بڼوال د کرنې وزارت له هلوځلو څخه د منني ترڅنگ ژمنه وکړه، چې د بڼوالۍ د حاصلاتو د زیاتوالي په پار هلې ځلې کوي.



ددغو مرستو د وېش موخه د بڼوالو ملاتړ او په دې ولايت کې د بڼوالۍ د محصولاتو معیاري کول دي. د لغمان د کرنې ریاست هلې ځلې کوي، چې روزنیزو پروگرامونو سره د بڼوالو وړتیا لوړ او د دوی د بڼونو محصولات ډېر او ښه کړي، چې هم د بڼوالو عواید زیات شي هم

د لغمان د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ ریاست له خوا په دې ولايت کې پریو شمېر بڼوالو د بڼوالۍ اړونده توکي ووېشل شوي دي. دغه توکي، چې د بڼوالۍ د ځنځیروي ارزښت د ودې سکتوري پروژې (HVC DSP) په همکارۍ پر دغو بڼوالو وېشل شوي دي په کې د دوا شیندنې «PRR» پمپ، محافظتي جامې، د ښاخبري وړه او غټه قیچې، د ښاخبري اړه، عینکې، دستکشې، موزې او ماسک شامل دي، چې د عصري بڼوالۍ د ترویج په موخه پر بڼوالو وېشل شوي دي.

گام‌های بلند به سوی افزایش تولید نباتات طبی

به تازه‌گی ریاست زراعت، آبیاری و مالدارۍ ولایت تخار اعلام کرد که در سال ۱۳۹۸ مالی، ۸۰۰ هکتار زمین را هنگ کشت کرده است و به این ترتیب، ساحه تحت کشت هنگ در این ولایت از ۲۰ هکتار به ۸۲۰ هکتار رسیده است. هم‌چنان قرار است در سال مالی ۱۳۹۹ نیز ۸۰۰ هکتار زمین دیگر در تخار به کشت‌زار هنگ بدل شود.

ارزش بالای این گیاه دارویی باعث شده است که دهقانان در تخار، علاقه‌مندی بیش‌تری به کشت هنگ پیدا کنند. هم‌چنان این امر، باعث رشد و احیای چراگاه‌ها می‌شود. همین اکنون بیش‌تر از هزار نفر دهقان در تخار، مصروف کشت و پرورش هنگ هستند. هشت انجمن پرورش گیاه هنگ در این ولایت نیز با هم‌آهنگی وزارت زراعت ایجاد شده است که در ترویج و گسترش ساحه‌ی کشت و تولید این نبات نقش بسزایی دارند.

برای اولین بار ترویج هنگ در ولایت تخار توسط مؤسسه جی‌آی‌زید در سال ۲۰۰۵ شروع شد، اما فعالیت‌های ریاست زراعت آبیاری و مالدارۍ ولایت تخار برای کشت، پرورش و ترویج هنگ، از سال ۱۳۹۷ با جدیت زیادی آغاز شد و ۲۰ هکتار چراگاه تخریب‌شده‌ی این ولایت، با کشت این نبات، احیا شد که تا پنج سال پس از کشت، به حاصل می‌رسد. روند افزایش کشت‌زارهای هنگ در تخار و بسیاری از ولایت‌های دیگر، در حال افزایش است و هنوز ادامه دارد.

به‌ای هر کیلو گرام شیره‌ی هنگ در تخار، از ۱۰۰ تا ۱۵۰ دالر است که به اساس معلومات ریاست زراعت ولایت تخار، در سال ۱۳۹۸ دهقانان این ولایت شش متریک تن شیره‌ی هنگ از این ولایت به دست آورده‌اند. ارزش مجموعی این حاصلات، به ۷۵۰ هزار دالر امریکایی می‌رسد.

این تنها ولایت تخار نیست که شاهد تلاش‌های وزارت زراعت برای رشد منابع درآمد مردم با احیای چراگاه‌ها بوده است. در بسیاری از ولایت‌هایی که اقلیم مناسب برای پرورش گیاهان طبی دارند، این برنامه‌ها با جدیت تطبیق شده و بازدهی خوبی هم داشته است؛ به ویژه جاهایی که هنگ در میان پسته‌زارها کشت شده است که باعث حفاظت جنگل‌های پسته و افزایش درآمد روستائینان مرتبط می‌شود.

گیاهان دارویی، از ارزش‌های اصلی تولیدات نباتی منابع طبیعی افغانستان‌اند. بسیاری از این گیاهان، باعث شده‌اند که نام افغانستان در صنعت داروسازی در جهان، نیک باشد. امسال بر اساس برنامه‌های از قبل تعیین‌شده‌ی وزارت زراعت، چهار هزار هکتار کشت‌زار گیاهان طبی، توسط این وزارت احیا شده است تا میزان تولید نباتات طبی بیش‌تر گردد و صادرات آن افزایش بیش‌تری داشته باشد.

بخش اصلی نباتات طبی افغانستان، گیاهانی‌اند که صادر می‌شوند و از آنان در ساخت دارو استفاده می‌کنند. چنان‌که بر اساس آمارهای تازه و رسمی، در سال ۱۳۹۷، جایگاه سوم صادرات افغانستان به نباتات طبی رسیده بود.

گیاهان دارویی، پس از پوست حیوانات و قالین، مهم‌ترین کالای صادراتی افغانستان در سال ۱۳۹۷ بود؛ یعنی ۱۳ درصد کل صادرات کشور.

هینگ و شیرین‌بویه، از مهم‌ترین گیاهان دارویی صادراتی افغانستان به بیرون از کشور‌اند.

نباتات طبی افغانستان، شامل هینگ، شیرین‌بویه، زیره، سیاهدانه و ده‌ها گیاه دیگر را شامل می‌شود که در ساخت داروهای گوناگون کاربرد دارند.

در بیش‌تر از دو سال اخیر، وزارت زراعت به منابع درآمدزا و کارآفرین برای مردم، که یکی از آن‌ها توسعه‌ی کشت نباتات طبی است، توجه ویژه داشته است. این روش کار، باعث می‌شود که منابع اقتصادی به روستاها و دوردست‌ها برگردد و زنده‌گی روستایی آسیب نیند. تداوم زنده‌گی روستایی و منبع شدن اقتصادی روستاها و منابع طبیعی برای کشور، روی ادامه‌ی بهتر زنده‌گی نقش دارد. افغانستان در جریان جنگ‌های چندین دهه، منابع طبیعی‌اش نیز زخمی است و بازسازی این منابع، می‌تواند هم درآمد فوق‌العاده‌ای برای روستاییان و قشر فقیر جامعه داشته باشد و هم در آینده به طور سریع بر رشد اقتصاد ملی اثر فوق‌العاده‌ای بگذارد.



کار کردها و بر نامه‌های ریاست تحقیقات مالداري

شجاع‌الحق



ریاست تحقیقات مالداري وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، به منظور حفظ «جرم پلازم» انواع و نسل‌های محلی حیوانات اهلی، طیور (پرنده‌گان)، ماهیان و حشرات مفید، اصلاح نسل حیوانات محلی و معرفی خوراکی‌های حیوانی با کیفیت به منظور افزایش کمیت و بهبود کیفیت محصولات حیوانی اساس‌گذاری شده است.

کارمندان این ریاست وظیفه دارند تا در معرفی انواع و نسل‌های محلی حیوانات اهلی، اجرای مطالعات و تحقیقات در عرصه‌های مختلف مالداري، غرض معرفی نسل‌های بهتر حیوانات و تکنولوژی‌های مناسب برای رشد و انکشاف سکتور مالداري، تامین مصونیت غذایی، معیشت پایدار، کاهش فقر و رشد اقتصاد ملی کار کنند. ریاست تحقیقات مالداري در سال ۱۳۹۳ تأسیس شد، که در تشکیل این ریاست سه آمریت و ۱۰ تن از متخصصین کار می‌کنند.

اهداف:

- حفظ «جرم پلازم» انواع و نسل‌های محلی حیوانات اهلی، پرنده‌گان، ماهیان و حشرات مفید، به منظور جلوگیری از انقراض انواع و نسل‌های آن‌ها،
 - معرفی کرکته‌های انواع و نسل‌های محلی حیوانات اهلی، پرنده‌گان، ماهیان و حشرات مفید، مطالعه توافق محیطی، مقاومت در مقابل امراض حیوانی و سطح تولید انواع و نسل‌های حیوانات محلی و مقایسه آن‌ها با نسل‌های دو رگه محلی و نسل‌های اصلاح شده خارجی،
 - معرفی نسل‌های دورگه بهتر حیوانات محلی دارای تولید بیش‌تر، توافق محیطی بهتر و مقاوم در مقابل امراض حیوانی،
 - و تحقیقات بالای انواع علف به منظور تأمین غذای خوش‌کیفیت حیوانات، غرض افزایش محصولات حیوانی.
- فعالیت‌های دو سال به خاطری در این گزارش

شرح داده شده که معمولاً زمان تحقیقات سه سال را در بر می‌گیرد.

فعالیت‌ها و دست‌آوردهای سال ۱۳۹۷

۱- بازسازی طویله‌های گاوداری، گوساله‌پروری، گوسفندداری و مرغداری،

۲- خریداری ۱۵ گاو «غوناجی» و سه رأس بقیه گاو

از نسل‌های محلی قندهاری، کنری و سیستانی،

۳- خریداری ۶۰۰ چوپه‌مرغ یک روزه نسل «وایت لگه‌ران» تخمی، ۲۹ مرغ کلان خسکی، ۲۶ مرغ

سبزواری و ۲۴ مرغ کلنگی،

۴- خریداری خوراکی «کانسترت» و یا متراکم برای گاو‌ها و مرغ‌ها، خشت‌های منرال، رشقه خشک و کاه سفید،

۵- خریداری تجهیزات دفتری، اجناس و لوازم کاری مورد ضرورت فارم ریشخور،

۶- خریداری تجهیزات کلینیک حیوانی، دواها و واکسین‌های حیوانی و کود کیمیایی مورد ضرورت فارم ریشخور،

۷- حفر یک چاه عمیق در فارم ریشخور،

۸- و تمدید برق سه فاز برای فارم ریشخور.

فعالیت‌ها و دست‌آوردهای سال ۱۳۹۸

۱- بازسازی و تجهیز دفترهای اداری فارم ریشخور،

۲- تنظیم و پلات‌بندی هشت جریب زمین زراعتی داخل فارم ریشخور،

۳- پرورش، مطالعه کرکته‌ها و نسل‌گیری گاو‌ها و مرغ‌های محلی در فارم ریشخور،

۴- کشت تکثیری گندم، رشقه، شبدر مصری و جواری برای تولید خوراکی گاو‌های فارم ریشخور،

فعالیت‌های تحقیقاتی بخش علوفه در سال ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸

به اساس معیار و اصول تحقیقات زراعتی، تجارب تحقیقاتی در بخش علوفه، باید برای سه سال

تطبیق گردد تا نتیجه قناعت‌بخش به دست آید. بدین لحاظ تجارب ذیل در سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ تطبیق گردیده است:

۱- کشت تجربه‌ای هفت نوع گندم «تریتیکلی» در ۲۵۲ مترمربع،

۲- کشت تجربه‌ای پنج نوع نخود علفی ساحه ۲۴۰ مترمربع،

۳- کشت تجربه‌ای شش نوع رشقه محلی و اصلاح‌شده در ۲۱۶ مترمربع،

۴- کشت تجربه‌ای شش نوع مشنگ در ۳۶۰ مترمربع،

۵- و کشت تجربه‌ای هفت نوع «یولاف» محلی و اصلاح‌شده در ۲۵۲ مترمربع.

قابل ذکر است که بر علاوه تجارب فوق‌الذکر، دو تجربه ذیل نیز صرف در سال ۱۳۹۸ تطبیق گردیده است:

۱- کشت تجربه‌ای ۳۶ لاین نخود علفی در ۳۸۴ مترمربع

۲- و کشت تجربه‌ای ۲۲ لاین نخود علفی در ۲۸۰ مترمربع.

پلان کاری سال ۱۳۹۹

۱- خریداری ۴۸ گوسفند از هشت نسل محلی کشور،

۲- خریداری ۳۰ بز از پنج نسل محلی کشور،

۳- خریداری ماشین ۱۰۰ بیضه‌ای چوپه‌کشی مرغ،

۴- اعمار حوض ذخیره آب با نصب سیستم برق سولر آن و فعال نمودن سیستم آب تعمیرات فارم ریشخور،

۵- مدیریت فارم‌های گاوداری و مرغداری و تثبیت کرکته‌های مختلف آن‌ها،

۶- نسل‌گیری گاو‌های محلی قندهاری، کنری و سیستانی برای تولید گوساله‌های خالص و دو رگه،

۷- نسل‌گیری مرغ‌های محلی خسکی، سبزواری و کلنگی برای تولید چوپه‌مرغ‌های خالص نسل‌های محلی،

۸- تنظیم و پلات‌بندی حدود ۱۲ جریب زمین داخل فارم ریشخور،

۹- کشت تکثیری گندم، رشقه، شبدر مصری، جو و جواری برای تولید خوراکی گاو‌های فارم ریشخور،

۱۰- تطبیق تجربه غنی‌سازی کاه گندم توسط کود کیمیایی یوریا،

۱۱- کشت تجربه‌ای ۲۳ لاین نخود علفی در فارم ریشخور و فارم تحقیقاتی ولایات ننگرهار و بدخشان،

۱۲- کشت تجربه‌ای ۳۶ لاین نخود علفی در ۳۸۴ مترمربع،

۱۳- کشت تجربه‌ای ۲۲ لاین نخود علفی در ۲۸۰ مترمربع،

۱۴- کشت تجربه‌ای هفت نوع گندم «تریتیکلی» در ۲۵۲ مترمربع،

۱۵- کشت تجربه‌ای پنج نوع نخود علفی در ۲۴۰ مترمربع،

۱۶- کشت تجربه‌ای شش نوع رشقه محلی و اصلاح‌شده در ۲۱۶ مترمربع،

۱۷- کشت تجربه‌ای شش نوع مشنگ در ۳۶۰ مترمربع

۱۸- و کشت تجربه‌ای هفت نوع «یولاف» محلی و اصلاح‌شده در ۲۵۲ مترمربع.

صدهزار نهال پسته در بادغیس تولید شد

محمد امان امانیار
رییس جنگلات وزارت زراعت، می‌گوید که بر اساس استراتیژی ملی تنظیم منابع طبیعی این ریاست برنامه‌های انکشافی را به منظور احیا و حفاظت جنگلات طبیعی روی دست دارد که یکی از آن احیا و گسترش جنگلات پسته در کشور می‌باشد.



اخیر ریاست عمومی منابع طبیعی روی چگونگی احیای جنگلات پسته و افزایش محصولات آن می‌تواند نقش قابل ملاحظه‌بی در انکشاف تولیدات ناخالص کشور داشته باشد.



پسته یکی از اقلام مهم صادراتی کشور به شمار می‌رود و طبق آمارهای اداره احصایه و معلومات، افغانستان سال گذشته ۲۳۳۶ متریک تن پسته را به ارزش بیش از ۱.۵۷ میلیون دالر به خارج از کشور صادر نموده است. سرمایه‌گذاری‌های

ریاست جنگلات وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، امسال صدهزار نهال پسته در ولایت بادغیس به منظور توزیع به باغداران این تولید کرده است.

محمد امان امانیار رییس جنگلات وزارت زراعت، می‌گوید که بر اساس استراتیژی ملی تنظیم منابع طبیعی این ریاست برنامه‌های انکشافی را به منظور احیا و حفاظت جنگلات طبیعی روی دست دارد که یکی از آن احیا و گسترش جنگلات پسته در کشور می‌باشد. به گفته رییس جنگلات، امسال تنها در فارم شکوفان نعمتی ولایت بادغیس، صدهزار اصله نهال پسته تولید شده که قرار است طبق طرز العمل در سال ۱۳۹۹ به باغداران توزیع گردد.

این در حالیست که ریاست جنگلات وزارت زراعت، آبیاری و مالداري در سال روان، ۱۶۰ هکتار زمین را در ولسوالی‌های مقرر، آب‌کمری، قلعه‌نو و قلدس ولایت بادغیس از طریق ۱۶ انجمن جنگل‌داری به‌صورت مشارکتی کشت کرده است.

ننگرهار د شاتو د تولید په برخه کې تر ټولو مخکښ ولایت

|| څه جمعه گل اشرفی



ننگرهار، چې د ځانگړې هوا او غوره کرنیزو تولیداتو له کبله هميشه بهار يې هم بولي د بېلابېلو شاتو او گلانو په لرولو سره د شاتو د توليد په برخه کې د هېواد تر ټولو مخکښ ولايت دی.

د ننگرهار د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ رياست سرپرست ډاکټر محمد ضمير بهسودي وايي، چې د تېر کال په پرتله ددې ولايت د شاتو مچيو توليد او تکثير کې ۳۰ سلنه زياتوالي راغلي دي. د ښاغلي بهسودي په خبره ننگرهار کې د شاتو مچيو نږدې ۶۰۰ لوي او واړه فارمونه شتون لري، چې له دې ډلې ۳۵۰ يې د ننگرهار د شاتو مچيو ټولنې سره راجستر شوي دي. د چارواکو په خبره، د ننگرهار د شاتو مچيو په فارمونو کې له ۲۲ تر ۳۰ ډوله د شاتو مچي شتون لري او په دغو فارمونو کې تر څلور زره پورې کسانو ته د کار زمينه هم برابره شوې ده.

محمد ضمير بهسودي وايي، چې سړکال په دې ولايت کې ۵۰۰ متریک ټنه شات توليد شوي دي، چې د تېرکال په پرتله ۳۰ سلنه زياتوالی ښيي. دا په داسې حال کې ده، چې تېر کال په ننگرهار ولايت کې ۳۵۰ متریک ټنه شات توليد شوې وه.

په دې وروستيو کلونو کې په ننگرهار کې د شاتو مچيو د ساتلو دود وده کړې او هغه شمېر کسان، چې په دې ولايت کې د مچيو فارمونه لري، وايي چې د شاتو مچيو په ساتلو سره يې تر ډېره بربډه اقتصادي ستونزې هوارې شوي دي او له همدې لارې د خپل ژوند لومړنۍ اړتياوې پوره کوي.

په دې ولايت کې د شاتو مچيو لرونکي وايي، چې د شاتو مچي په کم وخت کې توليد پيلوي او دغه راز د شاتو د مچيو ساتل د اقتصاد له پلوه د ارزښت وړ گڼل کېږي، ځکه د شاتو مچيو په روزلو سره د زيات شمېر کسانو په ژوند کې مثبت بدلون راغلی دی.

د ننگرهار په سيمه ييزو بازارونو کې په منځنۍ کچه د يوه کيلو گرام شاتو بيه له ۲۵۰ تر ۵۰۰ افغانۍ ده. ددې ولايت شات د کابل په گډون يوشمېر نورو ولايتونو کې هم پلورل کيږي. د کرنې وزارت له خوا د دولت، موسسو، شاتو مچيو روزونکو او د شاتو توليدوونکو ترمنځ د اړيکو ټينگولو او بازار موندنې په پار ننگرهار ولايت کې د شاتو مچيو ټولنه هم جوړه شوې ده. دغه ټولنه د کروندگرو او شاتو مچيو روزونکو د ستونزو هوارولو ترڅنگ د شاتو مچيو صنعت ته د ودې ورکولو او د شاتو د توليد په برخه کې هم کار کوي.

د ننگرهار د شاتو مچيو روزنې د ټولنې د چارواکو په خبره، د ننگرهار شات د هېواد په بېلابېلو ولايتونو کې خرڅيږي، چې د مگري په هلمند، بلخ، کابل او هرات کې فعالې څانگې لري او ترڅنگ يې د نورو ولايتونو پر هټوالو هم خرڅيږي. ياده ټولنه په ننگرهار کې د شاتو د توليد پنځه کارځايونه هم جوړې کړي دي. د شاتو مچي ساتل په افغانستان کې مخينه لري او په دې وروستيو کې يې پرمختگ کړي.

شات حافظه پياوړې کوي. په شاتو کې د کلسيم ماده د انسان دماغو يا عصابو ښه ساتلو ته خورا گټوره ده.

د څېړنو له مخې په ورځني ژوند کې د شاتو خوړل انساني حافظه پياوړې کوي او تر څنگ يې د رواني کړاو په کمولو کې هم مرسته کوي. شات د انسانانو خوب منظموي؛ په شاتو کې ځنې داسې مواد شته چې د انسان د خوب په منظم کولو کې مرسته کوي.

هره ورځ په خالي معده له اوبو سره د شاتو څښل معدي نه مکروبوته لري کوي، چې له امله يې معده ښه فعاليت کوي. همدارنگه شات د معدي زخم د ښه کولو په برخه کې هم مرسته کوي او د هضم سيستم هم جوړوي. د وينې د نورمال حالت او د فشار ساتلو لپاره شات گټور خواړه دي. د وينې د فشار د ناروغانو لپاره د شاتو په باقاعده توگه خوراک د زړه ځواک زياتوي په بدن کې د وينې د معمولې کولو لامل گرځي، سر بېره پرې په بدن کې د نورو ناروغيو په وړاندې داخلي دفاع پياوړې کوي.

شات د گڼو نورو روغتيايي گټو تر څنگ داسې مواد هم په ځان کې لري، چې په ستوني يا مری کې درد او نورې ستونزې حلوي. هغوي چې د ستوني له ستونزې کرېږي په نيم گيلاس اوبو کې دې يوه چاي خوري فاشوغه شات واچوي او بيا دې وڅښي ورسره به روغ رست شي.

صندوق د ننه په ټولنيز ډول ژوند کوي. د مچيو هره کورنۍ معمولاً له درې ډوله مچيو ملکه، کارگر او نارينه مچيو جوړه شوي وي.

د شاتو مچي خپل خوراک له صحرايي گلانو لکه د سيج، سنځلي، سپلني، عکاسي او دغه راز د شکرو د ونو له پاڼو برابرې او په يو کال کې دوه ځلې حاصل ورکوي.

د شاتو مچي په ډله کې ژوند کوي، هره ډله يوه ملکه لري، دوي ټول سهار راوځي او په گلانو کيښي او شيره راټولوي، بيا بېرته صندوق ته راځي او شات ډکوي. د انساني ټولنو برعکس د شاتو مچيو په صندوقونو کې ښځينه مچي دي چې واک چلوي، دغه ملکه د هگيو اچولو له کبله تر ټولو مهمې گڼل کېږي.

ملکه په طبيعي ډول پنځه کاله ژوند کوي، کارکوونکې مچي ټول نارينه دي او دا د دوي کار دي، چې لاړ شي له گلانو شيره راوړي، د صندوق او ملکې ساتنه وکړي، نويو مچيو ته خوراک برابر کړي او صندوق پاک وساتي.

د شاتو روغتيايي گټې

ددې تر څنگ چې شات خوندوره خواړه ده، د انسان روغتيا ته هم ډېرې گټې لري.

روغتيا پالان وايي، د شاتو خوړل، د انسان د بدن زهرجن او مضر مواد لري کوي. همدارنگه شات داسې مواد هم لري، چې د انسان جلد يا پوستکي تازه او ښکلي ساتي. شات د نورو خوړو خوړو برعکس د انسان د بدن د اضافي وزن په کمولو کې همکاري کوي.

روغتيايي څېړنې وايي، شات داسې مواد او وېټامينونه لري، چې د انسان د بدن اضافي او مضر کوليسټرول ډېرېدو ته نه پرېږدي.

شات د انسان زړه ښه ساتي؛ د روغتيايي څېړنو له مخې په شاتو کې د اينټي اکسايډنټس په نوم ماده شته چې، د زړه د رگونو په پاک او خلاص ساتلو کې لويه مرسته کوي.



د ننگرهار په سيمه ييزو بازارونو کې په منځنۍ کچه د يوه کيلو گرام شاتو بيه له ۲۵۰ تر ۵۰۰ افغانۍ ده.

ددې ولايت شات د کابل په گډون يوشمېر نورو ولايتونو کې هم پلورل کيږي.

د کرنې وزارت له خوا د دولت، موسسو، شاتو مچيو روزونکو او د شاتو توليدوونکو ترمنځ د اړيکو ټينگولو او بازار موندنې په پار ننگرهار ولايت کې د شاتو مچيو ټولنه هم جوړه شوې ده.

د کروندگرو او شاتو مچيو روزونکو د ستونزو هوارولو تر څنگ د شاتو مچيو صنعت ته د ودې ورکولو او د شاتو د توليد په برخه کې هم کار کوي.

۸۰۰ هکتار کشت زار هنگ در تخار ایجاد شد

شفیق نوری

کرده‌ام و امسال تنها از سه جریب زمینم که تازه به حاصل آمده بود، در حدود ۱۷۰ کیلو شیره هنگ گرفتم.»

محب‌الله از کشت هنگ و حاصلات گرفته از آن راضی است، اما از مشکل برای فروش آن شکایت دارد. او می‌افزاید: «چون نرخ‌ها در تخار پایین آمده و ما زمانی که می‌خواهیم هنگ‌مان را از ولایت ما را به دیگر جاها برای فروش انتقال بدهیم از طریق پولیس برای ما مانع ایجاد می‌شود و همین طور در انتقال پول به دست آمده از آن.»

برای اولین بار ترویج هنگ در ولایت تخار توسط موسسه جی‌آی‌زید در سال ۲۰۰۵ شروع شد، اما فعالیت‌های ریاست زراعت آبیاری و مالرداری ولایت تخار برای کشت، پرورش و ترویج هنگ از سال ۱۳۹۷ آغاز گردیده و ۲۰ هکتار زمین ساحات تخریب شده‌ی

ریاست زراعت، آبیاری و مالرداری ولایت تخار در سال روان، ۸۰۰ هکتار زمین را هنگ کشت کرده است.

مسوولان در این ریاست می‌گویند که در سال جاری ساحه تحت کشت هنگ از ۲۰ هکتار به ۸۲۰ هکتار افزایش یافته است.

سراج‌الدین مهربان رییس ریاست زراعت ولایت تخار می‌گوید: «در سال مالی ۱۳۹۸ ۸۰۰ هکتار زمین در ولسوالی‌های فرخار، کلفگان، نمک‌آب و حوزه‌ی تالقان، تخم هنگ کشت شده است و طرح کشت ۸۰۰ هکتار دیگر برای سال ۱۳۹۹ به مرکز ارسال گردیده است.»

آقای مهربان در همین حال از افزایش آگاهی و علاقه‌مندی دهقانان برای کشت این محصول سخن می‌زند و می‌گوید: «سطح آگاهی مردم در مورد نبات طبی هنگ بلند رفته است، مردم علاقه‌مند



چراگاه، با آن احیا شد که تا پنج سال پس از کشتش، حاصل می‌دهد. روند افزایش کشت‌زارهای هنگ، در حال افزایش است و هنوز ادامه دارد. در ولسوالی‌های ورسج، فرخار و نمک‌آب، بیش‌تر نبات طبی «چییر» از جنس هنگ وجود دارد. بازار حاصلات هنگ تخار، در بازارهای تخار و ولایت‌های کابل و بلخ به فروش می‌رسد. قیمت هر کیلو گرام شیره‌ی هنگ، از ۱۰۰ تا ۱۵۰ دالر است که به اساس معلومات ریاست زراعت ولایت تخار، در سال جاری دهقانان این ولایت شش متریک تن شیره‌ی هنگ از این ولایت به دست آورده‌اند. ارزش مجموعی این مقدار حاصلات، به ۷۵۰ هزار دالر امریکایی می‌رسد.

کشت هنگ در زمین‌های شخصی‌شان‌اند و بیش‌تر از ۶۰ هزار جریب در زمین‌های خودشان، هنگ کشت شده و حالا هم این کار به سرعت ادامه دارد.»

به اساس معلومات ریاست زراعت تخار همین اکنون بیش‌تر از هزار نفر دهقانان مصروف کشت و پرورش هنگ هستند و به هشت انجمن پرورش گیاه هنگ در این ولایت ایجاد شده است که در ترویج و گسترش ساحه‌ی کشت و تولید این نبات نقش بسزایی دارد.

در این میان حاجی محب‌الله یک تن از دهقانان ولایت تخار که در حدود ۵۰ جریب زمینش تحت کشت هنگ است، می‌گوید، «از ۱۰ سال به این‌سو که هنگ کشت

پکتیا او غوره کرنیز تو کی یې وېژنی

تهیه‌کننده: گیتی محسنی



پکتیا، پکتیکا، ننگرهار، کونړ، لغمان، نورستان، کاپیسا او کابل» کې شتون لري، چې تر دې مهاله یې ۴۴ زره هکتاره ځمکه نولې ده. د خوست، پکتیا، پکتیکا، کونړ، لغمان، نورستان او کاپیسا ولایتونه د هغو ولایتونو په ډله کې دي، چې د جلغوزو ډېر ځنګلونه په کې شتون لري. یواځې د خوست او پکتیا په ولایتونو کې کابو ۴۰ زره کسان په دې برخه کې په کار وبار او د جلغوزو په راټولولو بوخت دي.

زره او ۲۶۴ هکتاره څړځایونه، ۱۰۷ زره او ۲۲۰ هکتاره بوټي او ځنګلونه او ۴۲ زره او ۱۹۶ هکتاره شاړې ځمکې لري، چې کرنیزې ځمکې یې د خورونو، کاریزونو، چینو او ژورو څاه‌ګانو له لارې څړوېږي.

پکتیا کې د اوبو بندونه هم شته چې له ډلې د مجلغو بند د پکتیا مرکز گردېز ښار څخه ۴۰ کیلو متره مخ په سوېل ختیځه سیمه په احمد ابا ولسوالۍ کې موقعیت لري. دغه بند ۱۸۰۰ هکتاره ځمکه څړوېږي او د ۸۰۰ کیلو واټه برېښنا د تولید ظرفیت لري.

د پکتیا ولایت عمده کرنیز پیداوار غنم، جوار، وربجې، پیاز، کچالو، رومي بانجان، لوبیا، منې، انگور، زردالو، جلغوزې او چهارمغز دي. په پکتیا کې په دې وروستیو څو کلونو کې د بڼو جوړولو ته هم د خلکو پام اوښتي او د منو او نور مېوو باغونه مخ په ډېرېدو دي.

د یاد ولایت د جلغوزې، منې او چارمغزو حاصلات پر افغانستان سربېره د نړۍ په بازارونو کې ښه شهرت لري. پکتیا د هېواد د هغو ولایتونو په ډله کې ده، چې د جلغوزې پراخ ځنګلونه لري. د جلغوزې ځنګلونه د هېواد په نهو ولایتونو «خوست،

پکتیا د افغانستان په سوېل ختیځ زون کې پروت غرنی ولایت دی، چې ټول مساحت یې ۹۵۷۹ کیلومتره مربع او د سمندر له سطحې شاوخوا ۲۲۵۳ متره لوړ دی.

پکتیا اوږده تاریخي سلسله لري، د پخوانیو اریایانو مرکز ګڼل شوي او په تاریخي کتابونو کې راغلي، چې ټول پښتانه په هغه وخت کې له دې ځایه نورو سیمو ته کوچېدلي او ځای پر ځای شوي دي. د پکتیا شمال ته لوګر، شمال ختیځ ته یې ننگرهار، سوېل ختیځ ته یې پکتیکا، ختیځ ته یې خوست، لودیځ ته یې د غزني ولایت او سوېل ختیځ ته یې د ډیورنډ فرضي کرښې اړوند د کورمې سیمه پرته ده.

یاد ولایت د پلازمینې کابل په ۱۲۰ کیلومتري کې موقعیت لري. پکتیا د طبیعي منظرو او پرځنګلونو پوښل شویو دنگو غرونو سلسلې لري، چې همدغو طبیعي منظرو او لوړو غرونو یې ښکلا زیاته کړې ده.

د مرکز په ګډون ۱۵ اداري واحدونه لري. د پکتیا مرکز د گردېز ښار دی او احمد ابا، سیدکرم، ځمکنی، میرزکه، احمد خیل، اربوب څاڅي، ډنډه پټان، جاني خېل، لجه منگل، شواک، ګرده خیرۍ، وزې څدران، زرمټ او روحاني بابا یې ولسوالۍ دي.

په دې ولایت کې څه باندې یو میلیون کسان ژوند کوي، چې ۷۰ سلنه یې بزګران او مالداران دي.

کلنی اورښت یې په منځنۍ کچه ۲۵۰ نه تر ۳۰۰ ملي مترو پورې رسېږي، وچ اوسوړ اقلیم لري او ټوله کرنیزه ځمکه یې ۷۸ زره او ۹۸۷ هکتاره ده.

د پکتیا ولایت ۷۰ زره او ۱۱۸ هکتاره اوبیزې ځمکې، للمي ځمکې یې اته زره او ۸۶۹ هکتاره، څلور زره او ۲۷۰ هکتاره جبه زارې ځمکې، ۳۲۷

شمېره	د ځمکې سیمه	ټول	واحد/هکتار
۱	اوبیزې کرنیزې ځمکې	۷۰۰۳۸	هکتاره
۲	للمي کرنیزې ځمکې	۴۶۵۱	هکتاره
۳	د مېوو بڼونه	۷۳۱	هکتاره
۴	ټاکستانونه	۲۸۴	هکتاره
۵	شاړې ځمکې	۴۲۳۲	هکتاره
۶	بوټي او ځنګلونه	۱۰۷۲۲۰	هکتاره
۷	څړځایونه	۳۱۶۶۱۶	هکتاره
۸	جبه زارې ځمکې	۴۲۷۳	هکتاره

شمېره	کنګوري	شمېر	ځای
۱	لوي ذخیروي بندونه	۲	احمد ابا او ځمکنی
۲	متوسط ذخیروي بندونه	۹	مرکز او ولسوالیو کې
۳	واړه ذخیروي بندونه	۱۴	مرکز او ولسوالیو کې
۴	سربندونه	۲۲۳	مرکز او ولسوالیو کې
۵	د اوبو لګولو کانالونه	۲۸۸	مرکز او ولسوالیو کې
۶	کاریزونه	۳۶۰	مرکز او ولسوالیو کې
۷	چیني	۵۲۸	مرکز او ولسوالیو کې

مېوې	غلي، داني	ولسوالۍ	مرکز	سابه
منې، زردالو او جلغوزې	غنم او جوار	مرکز	پياز او رومي بانجان	
منې، زردالو او جلغوزې	غنم او جوار	احمد ابا	پياز او رومي بانجان	
منې، چهارمغز او جلغوزې	غنم او جوار	سیدکرم	پياز او رومي بانجان	
منې، چهارمغز او جلغوزې	غنم او جوار	میرزکه	کچالو او رومي بانجان	
منې، زردالو، چهارمغز او جلغوزې	غنم او جوار	احمد خیل	کچالو او رومي بانجان	
منې، زردالو، چهارمغز او جلغوزې	غنم او جوار	اربوب څاڅي	کچالو او رومي بانجان	
منې، چهارمغز او جلغوزې	غنم او جوار	لجه منگل	کچالو او رومي بانجان	
منې، چهارمغز او جلغوزې	غنم او جوار	ځمکنی	پياز، کچالو او رومي بانجان	

سرمایه‌گذاری کوچک، حاصل بزرگ؛

نظیفه سروری چگونه سرمایه‌دار شد؟

گیتی محسنی



نظیفه نام دارد و باشنده‌ی ولایت غزنی است. ابتکارش ایجاد کارخانه تولید پروسس و بسته‌بندی رب می‌باشد که به زنده‌گی خودش با آن، رونق اقتصادی بخشیده است.

نظیفه می‌گوید، در زنده‌گی با مشکلات جدی اقتصادی روبه‌رو بود و با فروش زیوراتش، تولید رب را به شکل خانه‌گی در سال ۲۰۰۹ آغاز کرد. نظیفه داستان کاری‌اش را چنین قصه می‌کند: «از ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۷ به شکل محلی رب تولید می‌کردم، شوهرم در مارکیت غزنی آن را می‌فروخت، از پول آن در تغذیه و آموزش فرزندانم استفاده می‌کردم، مقداری از پول آن هم پس‌انداز می‌شد، تا در آینده کار کلان‌تری کرده باشم.»

خانم سروری می‌گوید: «آرزو داشتم صاحب یک کارخانه تولیدی باشم و خیلی خوش هستم که حالی خوابم به حقیقت بدل شده است، حالا صاحب یک کارخانه تولید مواد غذایی به نام امید غزنویان هستم که در شهر غزنی موقعیت دارد.» نظیفه در سال ۲۰۱۷ به کمک پروژه «RADP-East» و ریاست زراعت ولایت غزنی توانست یک کارخانه نیمه‌صنعتی ایجاد کند و در آن، به ۱۲ تن از

نظیفه داستان کاری‌اش را چنین قصه می‌کند: «از ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۷ به شکل محلی رب تولید می‌کردم، شوهرم در مارکیت غزنی آن را می‌فروخت، از پول آن در تغذیه و آموزش فرزندانم استفاده می‌کردم، مقداری از پول آن هم پس‌انداز می‌شد، تا در آینده کار کلان‌تری کرده باشم.»

زنان و مردان دیگر کارآفرینی کند. او کارش را از پنج هزار افغانی آغاز کرد و حالا سرمایه‌اش به هشت میلیون و ۵۰۰ هزار افغانی رسیده است. ۵۰ درصد از این سرمایه‌گذاری را پروژه‌ی «RADP-East» وزارت زراعت، آبیاری و مالداری تمویل کرده است. اکنون تولیدات کارخانه‌ی نظیفه به ولایت‌های پکتیکا، خوست، ننگرهار، لغمان، تخار و بدخشان فرستاده و فروش می‌شود. خانم سروری در تلاش گسترش کارش به ولایت‌های دیگر نیز هست. نظیفه می‌گوید: «تولیدات ما در سال ۱۳۹۷ به دو هزار و ۵۰۰ بوتل یک کیلویی رب بود، در سال ۱۳۹۸ تولیدات ما به ۱۷۰ هزار بوتل رسید، اما هنوز در تلاش افزایش آن هستیم، انتظار همکاری بیش‌تر مؤسسات و ادارات حمایت‌گر بانوان و زراعت را داریم.»

این کارخانه در کنار این که تولید می‌کند، زمینه‌ی اشتغال را برای مردم مساعد ساخته است. در این بنگاه، ۱۲ تن به صورت مستقیم در آن کار می‌کنند و از کارشان خرسند اند.

«شرکت ما فعلاً از یک ماشین خردپلیریا شیره‌کش استفاده می‌کند که روزانه ظرفیت تولیدی حدود ۲۰ بایلر ۱۵۰ کیلویی را دارد، ماشین ما می‌تواند در ۲۴ ساعت حدود یک هزار و ۶۰۰ کیلو شیرهی بادنجان رومی را پروسس کند، شرکت ما حدود ۱۰۰ بسته ۱۲ دانه‌ای را روزانه بسته‌بندی می‌کند و قرار وعده پروژه «RADP-East»، در سال ۱۳۹۹، شرکت مکمل به میعاری‌های جهانی تجهیز می‌شود و از شستشو تا بسته‌بندی همه کارهای این شرکت توسط ماشین‌ها صورت خواهد گرفت، حالا بعضی کارها توسط نیروی انسانی صورت می‌گیرد.»

شرکت امید غزنویان، بادنجان رومی را از دهقانان غزنی، مارکیت غزنی و هم‌چنان از ولایت‌های دیگر مانند ننگرهار، قندهار و لغمان خریداری می‌کند. در سال جاری ۱۴ تن بادنجان رومی را از ولایت ننگرهار، ۱۲ تن را از قندهار، حدود پنج تن را از ولایت لغمان خریده است.

مسوولان این کارخانه می‌گویند تلاش دارند محصولات دیگر مانند ترشی، مربا و دیگر محصولات زراعتی را نیز پروسس و به بازار عرضه کنند.

گذرگاه در یک سال یک و نیم میلیون شیر پروسس کرده است

نعیم رضایی

بسته‌بندی لبنیات در اتحادیه لبنیات گذرگاه ما خدمات صحت حیوانی، پروگرام‌های القاح مصنوعی، تهیه علف را نیز اجرا می‌کنیم.»

این که به چی علت این اتحادیه ایجاد شده است، او گفت: «در منطقه ما، لوگر، مردم زنده‌گی خوبی نداشتند، آن‌ها به خاطر این که بتوانند عاید خوبی از زمین‌های‌شان به دست بیاورند، کشت و کار می‌کردند و آن هم بسنده نبود، بعضی خانواده‌ها، که چند گاو داشتند، گاهی اوقات شیر گاوهای‌شان به قیمت ناچیز فروخته می‌شد و گاهی هم نمی‌شد، تا این که سازمان غذایی جهان «FAO» در سال ۲۰۰۴ فعالیتش را در منطقه‌ی ما آغاز کرد و شیر را به قیمت مناسب جمع‌آوری می‌کردند و به کابل انتقال می‌داد.»

وی می‌گوید، «ما برای خودمان عاید دوامدار از این راه داشته باشیم، در ۲۰۰۶ به همکاری وزارت زراعت، آبیاری و مالداری به تعداد هفت کوپراتیف از ولایت‌های لوگر و میدان‌وردک در یک مجمع عمومی در کابل جمع شدیم و اتحادیه لبنیات گذرگاه را تشکیل کردیم، که در روز اول از پنج قریه ولایت لوگر، به خاطری که مردم آگاهی نداشتند، ۲۰ لیتر شیر را جمع کردیم.»

احمدزی می‌گوید که آنان روزانه پنج هزار لیتر شیر را از اعضای اتحادیه جمع‌آوری می‌کنند و به هفت نوع لبنیات، شامل چکه، قیماق، دوغ، پنیر، شیر پست و ریزه شده و هم‌چنان ماست پاستوریزه پروسس، بسته‌بندی و وارد بازار می‌کنند و هزینه آن را هفته‌وار برای مالداران می‌پردازند.

اتحادیه لبنیات گذرگاه اولین اتحادیه کوپراتیفی است که در سال ۱۳۸۵ خورشیدی در چوکات ریاست کوپراتیف‌های وزارت زراعت، آبیاری و مالداری ایجاد و ثبت شد. این اتحادیه، مجموعاً ۴۱۶ عضو و هفت کوپراتیف داشت که سالانه به طور متوسط یک هزار و ۸۲۵ هزار لیتر را پروسس و به بازار عرضه می‌کند.

فابریکه پروسس شیر گذرگاه کابل از معدود کارخانه‌های کشور است که به همکاری این اتحادیه فعال شده و در بخش پروسس لبنیات فعالیت می‌کند. مسوولان این فابریکه می‌گویند که از آغاز سال ۱۳۹۸ تاکنون بیش از یک میلیون و ۵۰۰ هزار لیتر شیر را پروسس کرده‌اند.

اعضای این اتحادیه شمارشان به ۹۴۶ عضو می‌رسد و در چوکات ۱۵ کوپراتیف فعالیت می‌کنند. هم‌چنان ۴۰ تن در این اتحادیه به صورت مستقیم مشغول به کار اند.

غلام‌ذکریا احمدزی رییس اتحادیه‌ی لبنیات گذرگاه کابل می‌گوید: «از سابق مصروف مالداري بودیم، به گونه‌ی ابتدایی به گاو‌داری و دهقانی مشغول بودیم، ما اکثراً برای معیشت خانواده‌های‌مان مصروف کشت و کندم و جواری بودیم و هم‌چنان شیر و ماستی که در خانه داشتیم به ارزش ناچیزی می‌فروختیم و گاهی هم دکان‌دار به دلیل سردی از ما نمی‌خریدند.»

به باور آقای احمدزی: «افغانستان کشوری است که مردم توسط زراعت مخارج خانواده‌های‌شان را تأمین می‌کند مردم در ولسوالی‌ها و اطراف کابل زمین کافی ندارند، که زراعت بکنند، ما به آن‌ها توصیه کردیم که هر خانواده یک تا چهار گاو بخرند و اندک زمین‌هایی که دارند رشفه، شبدر و علف بکارند و این روش به خوبی جواب داده است، ما شیر گاو آن‌ها را جمع‌آوری و هفته‌وار پول آن‌ها را پرداخت می‌کنیم، که هر فامیل به گونه متوسط از ۵۰۰ تا چهار هزار افغانی عاید می‌کند.»

او از مشکلاتی که در اوایل سد راه‌شان بود سخن می‌گوید و می‌افزاید: «در روستاها بعضی خانواده‌ها به نحوی شیر فروختن را ننگ می‌پنداشتند، توانستیم آن‌ها را راضی کنیم و مشکلاتی از این رو بود خوشبختانه حالا از این طریق، بخش اعظم از مخارج‌شان را تأمین می‌کنند.»

او علاوه کرد، «جدا از پروسس و



کارمندان ساحه‌ای ترویج به دهقانان آگاهی می‌دهند تا تولیدات زراعتی بهتر شود

بشیر عزیزی



هیچ لحاظی تفکیک قایل نشود با تمام آن‌ها یک‌سان برخورد کند و احترام متقابل داشته باشد.

۱۰- کارمند ترویج حیثیت پل ارتباطی بین دهقان و تحقیق را دارد، پس باید به درستی این ارتباط را تأمین کند.

۱۱- کارمند ترویج باید پروگرام‌های زراعتی‌ای را که در ساحه تطبیق می‌کند، برابر به خواست دهقان، هم‌خوان با سویه و مورد نیاز دهقان باشد و قناعت مردم محل را فراهم کند.

کارمند بخش ترویج زراعتی

مسئولیت و مکلفیت دارند تا

دهاقین را در بخش زراعتی

راهنمایی، مشورت‌دهی و

همراهی کنند و تکنولوژی

موثر روز را با تمام مهارت‌های

فنی و مسلکی‌ای که دارند

به شکل ساده و به زبان خود

دهقان در میان آن‌ها مروج

بسازند. این کار زمان صورت

می‌گیرد و مورد قبول دهقان

قرار می‌گیرد که تفاوت قابل

ملاحظه‌ای بین کار دهقان

در مزرعه و کار کارمند

ترویج در مزرعه‌های نمایشی

یا «دیموپلات»ها به بسیار

وضاحت قابل لمس باشد تا

دهقان آن‌چه را که از کارمند

ترویج شنیده عملاً در ساحه

به چشم خودش

مشاهده کند.

کارمندان ترویج به منظور بلند بردن حاصلات زراعتی و بهبود معیشت زنده‌گی جامعه دهقانی فعالیت می‌کند. قسمی که از نام ترویج برمی‌آید (رایج ساختن یک چیز نو، آشنا ساختن دهاقین به زراعت نوین، معرفی نمودن تکنولوژی جدید، شیوه استفاده از تکنیک‌های تکنولوژی‌های روز) می‌باشد. کارمند بخش ترویج زراعتی مسوولیت و مکلفیت دارند تا دهاقین را در بخش زراعتی راهنمایی، مشورت‌دهی و همراهی کنند و تکنولوژی موثر روز را با تمام مهارت‌های فنی و مسلکی‌ای که دارند به شکل ساده و به زبان خود دهقان در میان آن‌ها مروج بسازند. این کار زمان صورت می‌گیرد و مورد قبول دهقان قرار می‌گیرد که تفاوت قابل ملاحظه‌ای بین کار دهقان در مزرعه و کار کارمند ترویج در مزرعه‌های نمایشی یا «دیموپلات»ها به بسیار وضاحت قابل لمس باشد تا دهقان آن‌چه را که از کارمند ترویج شنیده عملاً در ساحه به چشم خودش مشاهده کند.

قول معروف است که می‌گویند: دیدن باور کردن است. و یا هم می‌گویند باور دهقان در چشم دهقان است (دیدن معنا هر آن تأثیر، تغییر و تفاوتی که میان کارکرد کارمند ترویج در مزرعه‌های نمایشی به وجود آمده، دهقانان آن را عملاً ببینند) تا مورد قبول‌شان قرار گیرد.

پس در آن صورت قناعت دهقان فراهم شده تکنولوژی مورد پسند دهقانان قرار می‌گیرد که بعد از آن دهقان آماده است مطابق به رهنمودهای کارمند ترویج در ساحه‌ی خود کار کند.

کارمند ترویج در ساحه باید دارای ویژه‌گی خاصی باشد، هر دهقان او را نه تنها من‌حیث کارمند ترویج زراعتی بل او را من‌حیث رفیق، دوست، همراه، راهنما و یک کمک‌رسان خوب در بخش زراعت بدانند و این کار به توانایی و مهارت کارمند

ترویج مربوط می‌شود. از ویژه‌گی‌های کارمند ترویج است تا توجه دهقان را به سوی خود جلب و فکر دهقان را تغییر مثبت بدهد و این کار بسته‌گی به چند اصل ذیل دارد.

۱- صداقت، دیانت، اخلاق، شیوه گفتار با مردم،

۲- بی‌طرفی در مسایل اعتقادی، مذهبی، قومی و سایر امور که سبب نزاع بین آن‌ها گردد،

۳- اعتماد دهقان به کارمند ترویج زراعتی،

۴- دانش، مهارت و سطح آگاهی بلند کارمند ترویج زراعتی مطابق به خواست دهقان،

۵- شیوه انتقال تکنولوژی از کارمند ترویج به دهقان (افهام و تفهیم)

۶- احترام به دیدگاه و نظر مردم، رسم و عئنه‌های دهقانان از جانب کارمند ترویج،

۷- کارمند ترویج باید در فعالیت مذهبی و اجتماعی دهقانان شرکت کند،

۸- کارمند ترویج باید بسیار با مهارت، احتیاط هوشمندانه، به صورت تخنیکی و با دلایل قناعت‌بخش با دهقانان بحث و گفت‌وگو کند،

۹- کارمند ترویج باید در میان دهقانان از



دهقان

Public.relation@mail.gov.af

www.mail.gov.af

Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock

@MAIL_AF

۰۷۴۸۰۰۹۱۳۷

۰۷۶۶۴۰۰۶۰۰

نشانی برقی:

ویب‌سایت:

فیس‌بوک:

تویتر:

شماره‌های تماس:

آدرس: جمال مینه، کارته سخی، کابل، افغانستان

به‌جز گزارش‌ها و سخن دهقان، مسوولیت متباقی مقاله‌ها به نویسندگان آن بر می‌گردد.

صاحب امتیاز: وزارت زراعت، آبیاری و مالداري

akbar_rostami10@yahoo.com - ۰۷۶۶۴۰۰۶۰۰

مدیر مسوول: حبیب‌بهرزاد ۰۷۰۶۷۹۸۱۴۴ - ha.behzad@gmail.com

سر دبیر: نورالعین

ویراستاران: جمعه‌گل اشرفی و ظفر شاه رویی

مدیر خبر: گیتی محسنی

گزارشگران: شجاع‌الحق نوری، حشمت‌الله حبیبی، نعیم رضایی، شفیق‌الله نوری، عوض‌علی مهدوی و عبدالواسع خان‌زاده

برگه‌آرایی: نذیر احمد دستگیرزاده

د کړنې، اوبولګولو او مالدارۍ وزارت ۱۳۹۹م کال دورې له ۲ تر ۵ مې نېټې پورې د بزرګر مېله او د پسرلني کرنیزو محصولاتو پنځه وېشتمنندارتون د کابل په بادام باغ کې په لاره اچوي.

تولیدي او خدماتي شرکتونه نندارې ته دخپلو محصولاتو د وړاندې کولو او دغرفې داخذه پاره دغوشمېر و سره اړیکه ونیسي.

۰۲۰۲۹۲۲۴۴۰/۰۷۸۱۹۸۰۱۸۰
agfair@mail.gov.af

یلکونه:
غوښتنې مو د ۱۳۹۸م کال د کب له ۲۴ مې وروسته نه منل کېږي.

دست‌آورده‌ای عمده وزارت زراعت در بخش آبیاری در سال ۱۳۹۸

اعمار (۴۲) شبکه آبیاری قطره‌ای در پنج زون کشور
کار احیا و بازسازی (۲۱۶) شبکه‌ی آبیاری در ۳۴ ولایت تکمیل گردیده
(۱۰۲) شبکه دیگر با (۷۵ فی صد) پیشرفت جریان دارد
اعمار (۱۲۴) چکدم (بند کنترولی) و (۱۰۶) ذخیره‌ی خاکی

www.mail.gov.af @MAIL_AF media@mail.gov.af
@MAIL.Afghanistan @MailAf 0766400600 / 0202922458

۱۳۹۸م کال کې، د بڼوالۍ په برخه کې د کرنې وزارت عمده لاسته راوړنې

په ۳۲ ولایتونو کې د مېوې (۲۰۹۵۵) جریبه نوي بڼونه جوړول
د بڼوالۍ محصولاتو ټولولو (۲۰۰۰) کڅوړې وېشل
(۱۳۵۰۰) جریبه زاړه بڼو نو بیا رغول
د زعفرانو (۲۸۱) ننداريزې فنلې جوړول او د زعفرانو د پروسس د ۲۵ مرکزونو سمبالول
۱۸ ولایتونو کې (۳۸۲) ممیز خوني جوړول

www.mail.gov.af @MAIL_AF media@mail.gov.af
@MAIL.Afghanistan @MailAf 0766400600 / 0202922458

وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ میله دهقان ویست و پنجمین نمایشگاه محصولات زراعتی بهاری را از ۲ تا ۵ حمل ۱۳۹۹ در بادام باغ کابل برگزار می کند.

شرکت‌های تولیدی و خدماتی برای نمایش محصولات شان و برای اخذ غرفه به این شماره‌ها در تماس شوند.

۰۲۰۲۹۲۲۴۴۰/۰۷۸۱۹۸۰۱۸۰
agfair@mail.gov.af

یادآوری:
درخواست‌ها بعد از ۲۴ حوت ۱۳۹۸ پذیرفته نمی‌شود.

دست‌آورده‌ای عمده وزارت زراعت در بخش مالدارۍ در سال ۱۳۹۸

تطبيق (۶۵۷۱۶۷۸) دوز واکسين برای انبساط مختلف حیوانات
تولید (۳) میلیون دوز واکسين‌های انتروکسیمیا، اترکس، بلنک لیک، مرغی و بوسلوز
توزیع (۵۰۰) بسته‌ی انگشانی زنبورداری برای زنبورداران
کل نصب ماشین آلات در (۳) مسلخ معیاری در ولایات هرات، بلخ و کندز جریان دارد
اعمار و بهره‌داری یک مسلخ معیاری در ولایت کابل

www.mail.gov.af @MAIL_AF media@mail.gov.af
@MAIL.Afghanistan @MailAf 0766400600 / 0202922458

د بزرګرانو د اړیکو مرکز

ګرانو بزرګرانو؛

۱۵۰ وړیا شمېرې سره اړیکه ونیسئ او د کړنې له کارپوهانو سره خپلې ستونزې شریکې کړئ، ستاسو د ستونزو هوارولو په پار به ډېر ژر تاسو ته ځواب درکړل شي.



۱۵۰

